

ISSN 2616-4868

ISSN 3041-1521 Online

UDC 614.21

КЛІНІЧНА ТА ПРОФІЛАКТИЧНА МЕДИЦИНА

НАУКОВИЙ МЕДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

CLINICAL AND PREVENTIVE MEDICINE

SCIENTIFIC MEDICAL JOURNAL

№ 4 (34) / 2024

ЗАСНОВНИК:

Державна наукова установа «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами

FOUNDER:

State Institution of Science «Research and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine» State Administrative Department

Головний редактор – Дячук Д.Д.
Заступник головного редактора – Ященко Ю.Б.
Провідний редактор – Грішин В.Б.
Науковий редактор – Міхалєв К.О.
Відповідальний секретар – Кондратюк Н.Ю.
Літературний редактор – Данченко Д.Є., Машкіна О.М.
Відповідальна за адміністрування (Scopus) – Шестак Н.В.

Chief Editor – Diachuk D.D.
Deputy Editor-in-Chief – Yaschenko Yu.B.
Leading editors – Grishyn V.B.
Scientific editor – Mikhaliev K.O.
Responsible secretary – Kondratiuk N.Yu.
Literary editor – Danchenko D.E., Mashkina O.M.
Responsible for administration (Scopus) – Shestak N.V.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Дячук Д.Д. (Україна)
Ященко Ю.Б. (Україна)
Кондратюк Н.Ю. (Україна)
Васильєва Т.Л. (США)
Квасницький М.В. (Україна)
Литвин О.В. (Україна)
Мороз Г.З. (Україна)
Бевзенко Т.Б. (Україна)
Буряк О.Г. (Україна)
Сафа Гурсой (Туреччина)
Крячкова Л.В. (Україна)
Курик О.Г. (Україна)
Шкорботун Я.В. (Україна)
Бленд Сара (США)
Ященко Олексій (США)
Гладких Ф.В. (Україна)
Дабровський Войцех (Польща)
Ткаченко Р.П. (Україна)
Грузєва Т.С. (Україна)
Головко С.В. (Україна)

EDITORIAL BOARD

Diachuk D.D. (Ukraine)
Yaschenko Y.B. (Ukraine)
Kondratiuk N.Y. (Ukraine)
Vasylyeva T.L. (USA)
Kvasnitskyi M.V. (Ukraine)
Lytvyn O.V. (Ukraine)
Moroz G.Z. (Ukraine)
Bevzenko T.B. (Ukraine)
Buryak O.G. (Ukraine)
Safa Gursoy (Turkey)
Kriachkova L.V. (Ukraine)
Kurik O.G. (Ukraine)
Shkorbotun Y.V. (Ukraine)
Bland Sarah (USA)
Yaschenko Alex (USA)
Hladkykh F.V. (Ukraine)
Dabrowski Wojciech (Poland)
Tkachenko R. P. (Ukraine)
Gruzieva T.S. (Ukraine)
Golovko S.V. (Ukraine)

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради *Дячук Д.Д.*

Вдовиченко Ю.П. (Україна)
Коваленко В.М. (Україна)
Кузнецова С.М. (Україна)
Лазорішинєць В.В. (Україна)
Лурін І.А. (Україна)
Нетьяженко В.З. (Україна)
Пархоменко О.М. (Україна)
Страфун С.С. (Україна)
Усенко О.Ю. (Україна)
Файнзільберг Л.С. (Україна)
Черній В.І. (Україна)
Шевцов А. Г. (Україна)

EDITORIAL COUNCIL

Editor-in-Chief *Diachuk D.D.*

Vdovichenko Yu.P. (Ukraine)
Kovalenko V.M. (Ukraine)
Kuznetsova S.M. (Ukraine)
Lazorishinets V.V. (Ukraine)
Lurin I.A. (Ukraine)
Netyazhenko V.Z. (Ukraine)
Parkhomenko O.M. (Ukraine)
Strafun S.S. (Ukraine)
Usenko O.Yu. (Ukraine)
Fainzilberg L.S. (Ukraine)
Cherniy V.I. (Ukraine)
Shevtsov A.G. (Ukraine)

Адреса редакції:

01014, м. Київ, вул Верхня, 5, Україна
Тел. (044) 254-68-71, e-mail: mag.cp.medical@gmail.com
<http://www.cp-medical.com>

Періодичність виходу – 8 разів на рік

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
№ 17834-6684P від 04.05.2011 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДНУ "НПЦ ПКМ" ДУС (протокол №3 від 18.04.2024 р.)

Підписано до друку 19.04.2024 р.

Видавець – Державна наукова установа
«Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами
Журнал входить до списку друкованих (електронних) періодичних видань, що включаються до Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН України 07.05.2019 р. № 612)

Журнал індексується в CrossRef (США)

Усі статті обов'язково рецензуються.

Цілковите або часткове поширення в будь-який спосіб матеріалів, опублікованих у цьому виданні, допускається лише з письмового дозволу редакції. Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

© Державна наукова установа
«Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини»
Державного управління справами

(ACCEPTED 06-JUL-2023)

State Institution of Science
«Research and Practical Center
of Preventive and Clinical Medicine»
State Administrative Department

Address of the editorial office:

01014, Kyiv, Verkhnya st., 5, Ukraine
Tel. (044) 254-68-71, e-mail: mag.cp.medical@gmail.com
<http://www.cp-medical.com>

Periodicity – 8 times a year

Certificate of state registration of the printed mass media
№ 17834-6684P dated May 04, 2011.

Recommended for printing by the Academic Council of the
SIS "RPC PCM" SAD (protocol No. 3 dated 18.04.2024).
Signed for printing 19.04.2024.

Publisher – State Institution of Science «Research and Practical Center of Preventive and Clinical Medicine» State Administrative Department

The magazine is included in the list of printed (electronic) periodicals, included in the List of scientific professional editions of Ukraine (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine, dated May 7, 2019, No. 612)
The magazine is indexed in CrossRef (United States).

All articles are necessarily reviewed. The reproduction in whole or in part of any material published in this publication is permitted only with the written permission of the editorial office. The advertiser is responsible for the content of the promotional materials.

Надруковано в типографії: ФОП Лівак У.М., м. Чернівці, вул. Головна, 244/ 5. Свідцтво: серія ДК-7505, від 8.11.2021 р.

Наклад 500 прим. Ум. друк. арк.: 15,4. Зам. №53-2024.

ЗМІСТ

№ 4 (34)

КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

Олег Д. Нікітін, Сергій П. Пасечніков, Сергій В. Головка,
Сергій В. Ткаченко, Єгор М. Слободянюк

**ІНДИВІДУАЛІЗОВАНИЙ ПІДХІД
ДО ДРЕНУВАННЯ ВЕРХНІХ
СЕЧОВИХ ШЛЯХІВ ПІСЛЯ
РЕТРОПЕРИТОНЕОСКОПІЧНОЇ
УРЕТЕРОЛІТОТОМІЇ 6**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.01>

Ольга С. Паламарчук, Мирослав М. Лешко,
Владислав О. Клушин, Світлана В. Лукашук,
Галина І. Мороз, Володимир П. Фекеца

**НОВИЙ АЛГОРИТМ ДІАГНОСТИКИ
ОЖИРІННЯ НА ОСНОВІ ПОКАЗНИКІВ
КОМПОНЕНТНОГО СКЛАДУ ТІЛА 13**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.02>

Таміла Є. Цибульська, Олександра Ю. Тіткова,
Катерина О. Костровська

**ЗМІНИ РІВНЯ 25-ГІДРОКСИВІТАМІНУ
Д У РОТОВІЙ РІДИНІ У ДІТЕЙ
З ПРОГРЕСУЮЧОЮ МІОПІЄЮ 19**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.03>

Андрій М. Проценко, Ніна С. Проценко,
Мар'яна Л. Шемелько, Людмила Л. Решетник,
Надія В. Червонна, Ксенія О. Сорокіна

**ОЦІНКА ЯКОСТІ ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ
З ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ РОЗЛАДАМИ
ЗУБО-ЩЕЛЕПНОГО АПАРАТУ,
ПОЄДНАНИХ З ДЕНТОАЛЬВЕОЛЯРНОЮ
ФОРМОЮ ГЛИБОКОГО ПРИКУСУ 26**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.04>

Юлій І. Ярош, Микола Я. Романишин

**АЛГОРИТМ ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ
ТЕРАПІЇ ДЛЯ КРИТИЧНО ХВОРИХ
ПАЦІЄНТІВ В УМОВАХ ВІДДІЛЕННЯ
АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ .. 33**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.05>

ДОСЛІДЖЕННЯ

Оксана В. Мельник, Ірина В. Коваленко, Микола З. Воробець,
Віктор В. Чаплик, Олена К. Онуфрович, Ірина М. Ковальчук,
Мар'яна Я. Савицька

**МІКРОФЛОРА БОЙОВОЇ РАНИ ОРГАНІВ
ТАЗУ ЧОЛОВІКІВ І ДИСБАКТЕРІОЗ
СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ 42**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.06>

Оксана Г. Гайко, Людмила І. Климчук

**КЛІНІКО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ
ПРЕДИКТОРИ ЕФЕКТИВНОСТІ
КОНСЕРВАТИВНОГО
ТА ОПЕРАТИВНОГО ЛІКУВАННЯ
НЕВРОПАТІЇ СЕРЕДИННОГО НЕРВА
В КАРПАЛЬНОМУ КАНАЛІ 50**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.07>

Ігор К. Венгер, Святослав Я. Костів, Сергій М. Діденко,
Надія І. Цюприк, Димитрій В. Хвалибога

**РЕОЛОГІЧНА ЕКСТРАКЦІЯ ТРОМБУ
ПРИ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОМУ
ТРОМБОЗІ ПІДКОЛІННО-
ГОМІЛКОВОГО СЕГМЕНТА
ПІСЛЯ ЕНДОВАСКУЛЯРНИХ
МЕТОДІВ РЕВАСКУЛЯРИЗАЦІЇ 57**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.08>

Анатолій П. Ошурко, Ігор Ю. Олійник,
Наталія Б. Кузняк, Валентина В. Сухляк

**ПЕРВИННА ТА
ПОСТОСТЕОІНТЕГРАЦІЙНА
СТАБІЛЬНІСТЬ КОРОТКИХ
(УЛЬТРАКОРОТКИХ) ІМПЛАНТАТІВ
НА БЕЗЗУБИХ АТРОФОВАНИХ
ДИСТАЛЬНИХ СЕГМЕНТАХ НИЖНЬОЇ
ЩЕЛЕПИ – ІНДИКАТОР НЕГАЙНОГО,
АБО ВІДТЕРМІНОВАНОГО
ЇХ НАВАНТАЖЕННЯ 63**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.09>

Наталія В. Курділь, Борис І. Паламар,
Вікторія С. Лісовська, Петро Г. Жмійко,
Галина М. Балан, Владислава В. Андрющенко

**ГЕПАТОТОКСИЧНІ ЕФЕКТИ,
ОБУМОВЛЕНІ КОМБІНОВАНИМ
СПОЖИВАННЯМ ОПІОЇДНИХ
НАРКОТИКІВ І АЛКОГОЛЮ 72**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.10>

Катерина В. Юрко, Інна В. Андрусович

**КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНІ
ХАРАКТЕРИСТИКИ ХВОРИХ
ІЗ КОРОНАВІРУСНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ
COVID-19 ТА ЇЇ КОМОРБІДНІСТЬ 78**

<https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.11>

ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ МЕТАБОЛІЧНОГО ПРОФІЛЮ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КОМПЛЕКСНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ ПОХИЛОГО ВІКУ З ГОНАРТРИТОМ У ПОЄДНАННІ З САРКОПЕНІЧНИМ СИНДРОМОМ

Алипова О. Є., Рубан Є. В., Черепок О. О.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя, Україна

Мета. Оцінити динаміку показників метаболічного профілю в пацієнтів похилого віку з гонартритом у сполученні з саркопенічним синдромом (СПС) за результатами комплексної реабілітації.

Матеріали та методи. Проведено динамічний моніторинг показників клініко-інструментального та лабораторного обстеження у 40 хворих похилого віку (середній вік $68,2 \pm 4,9$ року) з гонартритом II та III ст. у сполученні з СПС в амбулаторних умовах. Оцінювали вміст міостатину, інтерлейкіну – 6 (IL-6) та вітаміну D3 в сироватці крові – на вихідному етапі, через 3 та 6 міс. від початку комплексної реабілітації. Пацієнтів поділено на 2 групи. Контрольна група (n=20) отримувала стандартний реабілітаційний комплекс: базову медикаментозну терапію; персоналізовану програму терапевтичних вправ, електроміостимуляцію. Пацієнти 2-ї групи (n=20) додатково отримували метаболічні засоби: вітамін D3 (холекальциферол) – 100 мкг (4000 МЕ) на добу протягом 21 дня та препарат на основі L-карнітину – метакартин – оральний розчин 1 г/10 мл – 10 мл 2 рази на день – 10 днів – 3 послідовних курси з інтервалом 1 міс.

Результати дослідження та обговорення. На початковому етапі в усіх хворих рівні міостатину та IL-6 виявилися вірогідно ($p < 0.05$) вищими, а вітаміну D3 – нижчим щодо референтних значень: $(18,52 \pm 3,27)$ нг/мл; $(14,34 \pm 2,81)$ пг/мл; $(13,52 \pm 3,24)$ нг/мл відповідно. Через 3 міс. на тлі комплексної реабілітації в групі 2 досягнуто суттєвого зниження вмісту міостатину (на 9,1 %; $p < 0.05$); але вміст IL-6 мав тенденцію до збільшення. У контролі суттєвих змін величин міостатину та IL-6 не досягнуто ($p > 0.05$). Через 6 міс. в основній групі зберігалася динаміка регресу вмісту міостатину на рівні $(7,87 \pm 2,56)$ нг/мл; досягнуто вірогідного зменшення рівня IL-6 і нормалізації – вітаміну D3 ($p < 0.001$). Отримані дані розширюють сучасні уявлення щодо можливостей впливу метаболічної терапії як стратегії інгібування біохімічних маркерів саркопенії.

Висновки. Додаткове включення метаболічних засобів: вітаміну D3 та препарату на основі L-карнітину до реабілітаційної програми у хворих на гонартрит у коморбідності з СПС сприяє корекції рівнів міостатину, IL-6, вітаміну D3, що доцільно враховувати в оцінці ефективності і прогнозу відновного лікування.

НУТРИТИВНА ПІДТРИМКА В РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ ПРАКТИЦІ: ПРИНЦИПИ ПРИЗНАЧЕННЯ

Бабова І. К.¹, Бабов К. Д.²

1 – ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

2 – ДУ «Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України», м. Одеса, Україна

Мета. Розробити алгоритми та стандарти призначення продуктів для спеціальних медичних цілей в якості нутритивної підтримки на етапі реабілітації.

Матеріали та методи. Нормативна база та міжнародні рекомендації щодо надання нутритивної підтримки та реабілітаційної допомоги.

Результати та обговорення. Нутритивна підтримка є невід’ємною складовою надання реабілітаційних послуг на реабілітаційних маршрутах в гострому, післягострому та довготривалому періодах при травмах спинного та головного мозку, опіках, ампутаціях, скелетних травмах, інсультах тощо. Питання призначення продуктів для спеціальних медичних цілей у якості нутритивної підтримки на етапі реабілітації є актуальним зважаючи на зростаючі під час реабілітації потреби пацієнта в енергії, білках, макро- та мікронутрієнтах, а також наявність порушення функції ковтання. З 2024 року у пакеті медичних гарантій Національної служби здоров’я України щодо надання реабілітаційної допомоги в стаціонарних умовах регламентовано забезпечення харчуванням та (у разі потреби) харчовими продуктами для спеціальних медичних цілей.

Нами узагальнено нормативну базу, яка регламентує призначення харчових продуктів для спеціальних медичних цілей в Україні, та міжнародні рекомендації щодо нутритивної підтримки в реабілітаційній практиці. Розроблено диференційовані підходи до призначення нутритивної підтримки на реабілітаційних маршрутах залежно від стану пацієнта та клінічних проявів захворювання, наявних ускладнень (мальнутриція, саркопенія, пролежні тощо), у т.ч. військових. Проаналізовано основні інструменти оцінювання станів з порушенням нутритивного статусу в реабілітації, зокрема мальнутриції та саркопенії, методику оцінювання повсякденної активності пацієнтів на реабілітаційних маршрутах з урахуванням нутритивного стану.

Висновки. Розроблено рекомендації щодо призначення перорального харчування – самостійного вживання хворим харчових продуктів для спеціальних медичних цілей per os (сіпінг). Призначення нутритивної підтримки на етапі реабілітації саме у вигляді готових до медичного використання продуктів / сумішей для перорального харчування, які мають збалансований склад, є зручним у застосуванні для медичного персоналу, зменшує імовірність помилок при виготовленні сумішей, що економить час роботи медичного персоналу, є безпечним та ефективним для пацієнта та підвищує якість реабілітаційної допомоги.